

تاجران میوه در قندهار:

بررسی مکرر موتورها توسط طالبان سبب فاسد شدن محصولات می شود

برخی تاجران میوه در قندهار از بررسی مکرر موتورها هنگام صادرات شکایت دارند. آنان می گویند که طالبان در گمرک و ایستهای بازرسی اقدام به تلاشی موتورها می کنند و این کار سبب فاسد شدن محصولات می شود. به گفته تاجران، هرچند آنان چهار ماه قبل و هنگام آغاز صادرات میوه این نگرانی را مطرح کرده بودند، اما طالبان به آن توجه نکرده اند. در این جریان، راننده گان موتورها یخچالی با مشکلات جدی تری مواجه هستند، زیرا پس از خالی شدن موتورها، یخ داخل موتر آب و محصولات...

چرا دولت جو بایدن طالبان را سفیدنمایی می کند؟

افغانستان در هفتاد و هشتمین مجمع عمومی سازمان ملل؛

جای خالی و نگرانی های بزرگ

طالبان برای بار دوم بیش از یک هزار قیراط زمرد استخراج شده پنجشیر را فروختند

۸ صبح، کابل: وزارت معادن و پترولیم تحت مدیریت طالبان اعلام کرده که یک هزار و ۲۴ قیراط زمرد استخراج شده از ولایت پنجشیر را به ارزش ۴۰۰ هزار و ۱۲۱ دلار امریکایی فروخته است.

وزارت معادن و پترولیم تحت مدیریت طالبان روز یکشنبه، ۲ میزان، با نشر پیامی در شبکه ایکس نوشت که این مقدار زمرد از طریق مزایده و با حضورداشت مقام های محلی این گروه در ولایت پنجشیر فروخته شده است.

این وزارت در تاریخ ۲۲ ماه سنبله سال روان نیز اعلام کرده بود که یک هزار و ۲۴۴ قیراط زمرد استخراج شده از معادن زمرد پنجشیر به ارزش بیش از ۲۴ میلیون افغانی به فروش رفته است. پیش از این، طالبان به استخراج کننده گان زمرد در این ولایت گفته بودند که در صورتی اجازه استخراج معادن را دارند که به جبهه مقاومت ملی اجازه نفوذ به ساحات معادن را ندهند.

همچنان استخراج کننده گان مکلف شده اند که ۲۰ درصد از عوایدشان را به طالبان پرداخت کنند.

زمرد پنجشیر از شهرت جهانی برخوردار است که یک قیراط زمرد خالص این ولایت چهار هزار دلار امریکایی به فروش می رسد.

طی دو سال گذشته ۶۰۰ هزار افغان وارد پاکستان شدند

۸ صبح، کابل: رسانه های پاکستانی گزارش دادند که پس از تسلط دوباره طالبان برافغانستان، ۶۰۰ هزار پناهجوی افغان وارد این کشور شده اند.

اکسپرس تریبون یکشنبه شب، ۲ میزان، گزارش داده که شمار مجموعی پناهجویان افغان در پاکستان به ۳.۷ میلیون تن رسیده است.

براساس گزارش کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان (UNHCR)، شمار پناهجویان افغان در پاکستان در ماه جون ۲۰۲۳ به ۳.۵ میلیون تن رسیده است.

قیصر خان افریدی، سخنگوی کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، اخیراً گفته که پاکستان علاوه بر پناهجویان جدید، میزبان ۱.۳ میلیون پناهجوی دیگر است که از سوی دولت این کشور کارت هویت دریافت کرده اند.

وی افزوده است که طی دو سال گذشته، بیش از ۱۶ هزار افغان از طریق برنامه بازگشت

داوطلبانه کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهنده گان به افغانستان بازگشته اند.

دولت پاکستان در سال ۲۰۱۷ به حدود ۸۰۰ هزار پناهجوی افغان کاریت هویت صادر کرد که در سال جاری تاریخ آن منقضی شده است.

افریدی خاطرنشان کرده است: «کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهنده گان در حال مذاکره با مقام های پاکستانی به هدف تمدید کارت ثبت نام پناهجویان افغان است و آنها امیدوارند که در این زمینه نتیجه مثبتی حاصل کنند.»

برپایه اطلاعات، ۷۷۵ هزار پناهجوی افغان در پاکستان به گونه غیرقانونی زنده گی می کنند. این در حالی است که دولت پاکستان در این اواخر به اخراج اجباری پناهجویان افغان از این کشور سرعت بخشیده است.

پولیس این کشور در کنار بیرون راندن پناهجویان غیرقانونی افغان، حتی شماری از پناهجویانی که سند اقامت نیز با خود دارند را بازداشت و در نهایت اخراج کرده است.

صفحه ۵

مجادله با سختی روزگار؛ «زنده گی ام با یک دروغ تباه شد»

صفحه ۶

بازنگری تاریخ

کشور ما و کشورهای دیگر قهرمانان رسمی و حوادث رسمی دارند که به آن می یالند و یا حداقل آن را شرح سیستماتیک گذشته...

مجاهد: به اندازه توان خود در مسایل امنیتی پاکستان کمک می کنیم

۸ صبح، کابل: به دنبال نگرانی ها از حضور گروه های «تروریستی» در افغانستان، ذبیح الله مجاهد سخنگوی طالبان بار دیگر تکرار کرد که این گروه اجازه استفاده از خاک افغانستان علیه کشورهای دیگر به ویژه پاکستان را نمی دهد. مجاهد در یک نوار صوتی که روز یکشنبه، ۲ میزان از سوی تلویزیون ملی، تحت مدیریت طالبان نشر شده، گفته است که طالبان در مسایل امنیتی پاکستان به اندازه توان خود اقداماتی را انجام خواهند داد، اما این گروه نمی تواند، در داخل خاک پاکستان به این کشور کمک کند. او تصریح کرده است: «در قضیه امنیتی که در داخل پاکستان است، می توانیم کاری را بکنیم که در توان ما باشد. چیزی که از توان ما بالا باشد، پاکستانی ها نیز می فهمند که ما با آن ها فرامیزی [در داخل خاک پاکستان] کمک کرده نمی توانیم، بلکه مسوولیت خود شان است.»

سازمان جهانی غذا: به ۱۵ میلیون نیازمند افغان در زمستان پیشرو یک میلیارد دالر بودجه نیاز است

۸ صبح، کابل: مدیر منطقه‌ای سازمان جهانی غذا می‌گوید که در زمستان پیشرو برای کمک به ۱۵ میلیون نیازمند در افغانستان، به یک میلیارد دالر بودجه نیاز است.

جان ایلیف، مدیر منطقه‌ای سازمان جهانی غذا روز یکشنبه، ۲ میزان، با نشر یک نوار تصویری در ولایت کندز گفته که وضعیت زنده‌گی شهروندان افغانستان دشوار است و مردم امکانات بسیار کمی برای خرید دارند.

وی خاطر نشان کرده است: «برنامه جهانی غذا با بحران مالی بی‌سابقه مواجه است. ما به یک میلیارد دالر برای نگهداری ۱۵ میلیون نفر در زمستان امسال نیاز داریم.»

به گفته ایلیف، فرصت‌های شغلی محدود بوده و کمک‌های خارجی منبع حیاتی برای مردم شده است.

او تصریح کرده است: «پول نقدی را که ما توزیع کردیم، راه نجاتی برای این خانواده‌های آسیب‌پذیر

تاکید بر نامشروعیت سلطه طالبان در نشست سالانه سازمان ملل

نشست‌های سالانه سازمان ملل متحد که رهبران جهان یا نماینده‌گان‌شان در آن گرد می‌آیند، تا حدی نمایشی به شمار می‌رود و غالباً با طرح‌ها و تصمیم‌های مهمی همراه نیست؛ اما بیانیه‌های رسمی این رهبران در این نشست و بین‌السطور آن‌ها نکات فراوانی درباره اوضاع سیاسی و امنیتی جهان و نیز منطقه‌های بحران‌زده دارد که ما را به درک آن چه در پس ذهن سیاست‌گذاران جهانی و منطقه‌ای می‌گذرد، راه می‌نماید. از اشارات و کنایاتی که در سخنان این رهبران می‌آید تا سفارش‌ها و رجزخوانی‌های یک عده، می‌توان به نگرانی‌ها، چشم‌اندازها و رویکردهای کلان‌تر وقوف پیدا کرد.

درباره افغانستان، مهم‌ترین نکته‌ای که به چشم می‌آید، اجماع جهانی بر نامشروع دانستن سلطه طالبان بر این کشور بود و از همین رو همه کم‌وبیش به شکل‌گیری نظامی دیگر به مثابه پیش‌شرط مشروعیت تأکید داشتند؛ نظامی که بتواند نماینده همه مردم افغانستان باشد، از اقوام تا احزاب تا گرایش‌های اجتماعی مختلف. همه متفق‌القول بودند که سلطه یک گروه مسلح با گرایش‌های تندروانه دینی، به صلح و ثبات پایدار نخواهد انجامید و حاکمیت آن برای منطقه و دنیا قابل تحمل نخواهد بود.

وضعیت کنونی افغانستان از یک سو تهدید است و از دیگر سو فرصت. تهدید است از این حیث که کشور مطابق با موازین و عرف‌های بین‌المللی صاحب نظامی نیست که بتواند به نماینده‌گی از مردم این کشور با جهان وارد دادوستد شود. این وضعیت هم جلو سرمایه‌گذاری را می‌گیرد و هم جلو توسعه نیروی انسانی و هم سایر امکان‌هایی که برای بهبود زنده‌گی مردم و رفاه شهروندان وجود دارد. تأثیرات نامشروعیت سلطه کنونی، علاوه بر وضعیت اسفناک زنان این کشور، بر زنده‌گی بسیاری دیگر از شهروندان نیز روزانه محسوس است، به‌گونه‌ای که میلیون‌ها انسان احساس می‌کنند در زندانی بزرگ محبوس شده‌اند و شبانه‌روز در پی فرار از آن هستند.

این وضعیت اما از یک دید دیگر یک فرصت است، زیرا هنگامی که می‌دانیم هیچ کشوری در جهان آماده نیست تا سلطه طالبان را به شکل کنونی به‌عنوان دولت مشروع افغانستان به رسمیت بشناسد، یعنی باید همه تلاش‌ها متمرکز بر ساختن نظام جای‌گزین باشد؛ نظامی که حتی اگر طالبان نیز در آن حضور داشته باشند، در عمل نظامی فراگیر و برخوردار از مؤلفه‌های یک دولت معتبر و قابل قبول برای مردم داخل و کشورهای خارج باشد. اکنون زمان آن است که همه نیروها توان خود را برای ترسیم نقشه راه نظام آینده کشور متمرکز کنند.

برای ساختن نظام آینده، باید هم از تبعات جنگ چهل‌ساله رهایی یافت و هم از خطاهای دوره جمهورییت بیست‌ساله، تا این بار پایه‌های نظامی گذاشته شود که به نیازهای امروز کشور پاسخگو باشد. مهم نیست که چه کسی و از چه جناحی در راس امور قرار می‌گیرد و حتا چه عنوانی به او داده می‌شود، اما این بسیار مهم است که قانون اساسی قابل قبولی برای کشور تهیه گردد و در این قانون صلاحیت‌های حاکمان محدود شود و مکانیسم‌هایی در نظر گرفته شود که صلاحیت مردم را برای نظارت بر حاکمان و پاسخگو ساختن‌شان افزایش دهد و راه‌های مشارکت شهروندان در اداره کشور در سطوح مختلف را باز کند. باید از تمرکز صلاحیت‌ها که موجب دیکتاتوری و مانع مردم‌سالاری است، به شدت جلوگیری شود. باید صلاحیت‌های دولتی در سطوح مختلف توزیع شود تا هیچ راهی به خودکامه‌گی، استبداد و سرکوب باقی نماند.

اوچا: طی هفت ماه سال روان میلادی به ۲۲.۶ میلیون تن در افغانستان کمک شده است

۸ صبح، کابل: دفتر هماهنگ‌کننده کمک‌های بشردوستانه سازمان ملل متحد در افغانستان (اوچا) می‌گوید که طی هفت ماه اول سال روان میلادی، به ۲۲.۶ میلیون تن در افغانستان کمک شده است.

اوچا روز یکشنبه، ۲ میزان، با نشر پیامی در شبکه ایکس نوشته که این کمک‌ها از ماه جنوری تا جولای سال روان میلادی صورت گرفته است.

به گفته این نهاد، این کمک‌ها به ۹.۷ میلیون تن برای فعالیت‌های صحنی، ۳.۵ میلیون کودک و زن باردار، ۶.۸ میلیون تن برای آب آشامیدنی، دو میلیون کودک به‌منظور آموزش، ۴۱۳ هزار تن برای سرپناه اضطراری و وسایل خانه و ۱.۸ میلیون تن برای محافظت صورت گرفته است.

اوچا تصریح کرده است که ۸۵۰ میلیون دالر بودجه این کمک‌ها از سال ۲۰۲۲ منتقل شده بود که با بودجه سال ۲۰۲۳ تکمیل شد.

این در حالی است که رور گذشته برنامه جهانی غذا سازمان ملل متحد (WFP) اعلام کرد که افغانستان در حال حاضر یکی از ۱۰ کشور جهان با بیش از یک میلیون نفر در سطح اضطراری گرسنه‌گی است.

این نهاد گفته بود که سودان، افغانستان و جمهوری کونگو سه کشوری هستند که با جمعیت بیشتری افرادی در سطح گرسنه‌گی اضطراری نسبت به بیشتر کشورهای جهان قرار دارند.

وزیر خارجه عربستان سعودی: زنان افغانستان باید اجازه دسترسی به آموزش و اشتغال را داشته باشند

۸ صبح، کابل: فیصل بن فرحان آل سعود، وزیر خارجه عربستان سعودی، می‌گوید که زنان افغانستان باید «اجازه» دسترسی به آموزش و کار را داشته باشند.

وزیر خارجه عربستان این اظهارات را روز شنبه، ۱ میزان، در هفتادوهشتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد مطرح کرده است.

او همچنان افزود که افغانستان نباید به‌عنوان پناه‌گاه سازمان‌های تروریستی قرار بگیرد. فیصل بن فرحان آل سعود، در مورد حقوق بشر خاطر نشان کرد: «جامعه بین‌المللی گام‌های بلندی در خلاصی جهان از بلای تروریسم و افراط‌گرایی برداشته است که با همه ادیان، عقاید و نژادها در تضاد است.»

این در حالی است که بیشتر کشورهای جهان و منطقه در هفتادوهشتمین نشست سازمان ملل متحد از وضعیت حقوق بشر، قاچاق مواد مخدر و تهدید گروه‌های تروریستی از افغانستان ابراز نگرانی کرده‌اند. انور ابراهیم، نخست‌وزیر مالیزیا روز جمعه، ۳۱ سنبله، نیز در این نشست از «سیاست تبعیض‌آمیز» طالبان نسبت زنان و دختران افغانستان انتقاد کرده و گفت منع آموزش زنان و دختران نه تنها نقض آموزه‌های اسلامی است، بلکه اصول مندرج در منشور ملل متحد و چارچوب چندجانبه حقوق بشر را نیز نقض می‌کند.

جبهه آزادی مسوولیت حمله بر زندان طالبان در بلخ را به عهده گرفت

جنگ‌جوی طالبان کشته شده و سه تن دیگر آنان زخمی شده‌اند.

در این خبرنامه آمده است: «پوسته لقاء از مراکز مهم تجمع طالبان در این منطقه است و ایجاد اختلال در ارتباطات و رفت‌وآمد مبارزان آزادی بین بخش‌های مختلف اندراب از وظایف اصلی طالبان اشغالگر مستقر در این پایگاه بوده است.»

طبق اظهارات جبهه آزادی، در این حمله‌ها به نیروهای این جبهه آسیب نرسیده است.

۸ صبح، کابل: جبهه آزادی افغانستان گفته که در نتیجه عملیات نیروهای این جبهه بر دروازه ورودی زندان مرکزی ولایت بلخ در شهر مزارشریف، بر طالبان تلفات وارد کرده است.

جبهه آزادی افغانستان با نشر نوار تصویری و خبرنگارهای گفته که این حمله ساعت ۸:۱۰ دقیقه یک‌شنبه‌شب، ۲ میزان، صورت گرفته است.

در خبرنگار نوشته شده که در اثر این عملیات یک جنگ‌جوی طالبان کشته و سه جنگ‌جوی دیگر این گروه زخمی شده است.

این در حالی است که منابع مردمی در شهر مزارشریف، مرکز بلخ از وقوع یک انفجار در این ولایت به روزنامه ۸ صبح خبر دادند.

از جانبی، این جبهه همچنان مدعی شده است که نیروهای اش شب گذشته بر پاسگاه طالبان در تپه برتا مشهور به تپه لقاء در ولسوالی ده صلاح اندراب حمله کرده‌اند.

به گفته جبهه آزادی، در نتیجه این حمله دو

برنامه جهانی غذا برای نزدیک به دو هزار خانواده نیازمند در هرات کمک کرد

۸ صبح، هرات: مقام‌های محلی طالبان در هرات از توزیع پول نقد به یک هزار و ۸۷۰ خانواده نیازمند در این ولایت خبر داده‌اند.

ریاست احیاء و انکشاف دهات طالبان در هرات روز یکشنبه، ۲ میزان، گفته است که برنامه جهانی غذا به یک هزار و ۸۷۰ خانواده نیازمند در ولسوالی انجیل این ولایت مواد خوراکی توزیع کرده است.

براساس گفته‌های این ریاست، به هر خانواده مبلغ سه هزار و ۲۰۰ افغانی پول نقد توزیع شده است.

در همین حال، خانواده‌های نیازمند از دریافت این کمک‌ها احساس خرسندی کرده و خواهان تداوم کمک‌های نهاد‌های بین‌المللی شده‌اند.

پس از تسلط طالبان در کشور فقر به‌گونه بی‌پیشینه‌ای افزایش یافته است و نهاد‌های بین‌المللی نیز از افزایش فقر و گرسنه‌گی در افغانستان هشدار داده‌اند.

افغانستان در هفتادو هشتمین مجمع عمومی سازمان ملل؛

جای خالی و نگرانی‌های بزرگ

امین کاوه

جای افغانستان در سه سال پسین در مجمع عمومی سازمان ملل متحد خالی است. با فروپاشی دولت پیشین، کشور با بحران بشری و فقدان مشروعیت نظامی سیاسی مواجه است. افغانستان تحت کنترل طالبان، عضو غیرقابل اعتماد در نظام بین‌الملل شمرده می‌شود و برخی از قدرت‌های بزرگ و کشورهای منطقه به رغم تعامل با طالبان، از تقویت تروریسم و بنیادگرایی نگران هستند. وضعیت بد حقوق بشری، قاچاق مواد مخدر، تهدید گروه‌های تروریستی و منع آموزش و تحصیل دختران و زنان، از نگرانی‌های جدی جامعه جهانی در مجمع عمومی سازمان ملل از افغانستان است. این مجمع اما حاشیه‌های فربه‌تر از متن نیز داشته است. در یکی از حاشیه‌های مجمع عمومی نشست «آپارتاید جنسیتی» علیه زنان توسط طالبان، به میزبانی نماینده‌گی دایمی افغانستان با حمایت نماینده‌گی‌های دایمی آفریقای جنوبی، مالتا و جمهوری دومینیک برگزار شد. با این حال، سرپرست نماینده‌گی دایمی افغانستان در سازمان ملل گفت که طالبان مردم را به گروگان گرفته‌اند و سیاست این رژیم «چیزی جز آپارتاید جنسیتی» نیست.

پس از آن که دولت پیشین به دست طالبان سقوط کرد، نماینده دایمی افغانستان در سازمان ملل متحد در هفتادو هشتمین مجمع عمومی این سازمان، از سخنرانی انصراف داد و بعد از آن جای خالی افغانستان در مجمع عمومی این سازمان همچنان خالی باقی مانده است. بعد از او، نصیراحمد فایق سرپرستی نماینده‌گی دایمی افغانستان در سازمان ملل متحد را برعهده گرفته است. آقای فایق نیز در دو سال گذشته در مجمع عمومی سخنرانی نکرده است.

افغانستان تحت کنترل طالبان در کنار بحران بشری، با فقدان مشروعیت داخلی و بین‌المللی روبه‌روست. در دو سال و اندی هیچ کشوری رژیم این گروه را به رسمیت نشناخته است. کشورها در این مدت به ایجاد دولت همه‌شمول، رعایت حقوق بشر به‌ویژه حقوق زنان و مبارزه صادقانه علیه گروه‌های تروریستی تاکید کرده‌اند. آنان تصریح کرده‌اند تا زمانی که طالبان برای ایجاد دولت فراگیر و رعایت حقوق زنان گام‌های عملی برندارند، به رسمیت شناخته نخواهند شد. سران و نماینده‌گان ارشد برخی از دولت‌ها در سخنرانی‌های‌شان در مجمع عمومی سازمان ملل و جلسات حاشیه‌ای این سازمان، در مورد تقویت گروه‌های تروریستی در افغانستان ابراز نگرانی کرده‌اند. فیصل بن فرحان آل سعود، وزیر خارجه عربستان سعودی، گفته است که افغانستان نباید پناه‌گاه امن برای گروه‌های تروریستی باشد. انوارالحق کاکر، نخست‌وزیر موقت پاکستان، نیز از تهدید تروریسم از خاک افغانستان ابراز نگرانی کرده و از طالبان خواسته است که با تحریک طالبان پاکستانی همکاری نکنند. کشورهای آسیای مرکزی تقویت گروه‌های تروریستی، بی‌ثباتی و قاچاق مواد مخدر در افغانستان را باعث گسترش ناامنی در منطقه خوانده‌اند. قاسم جومارت توکایف، رئیس‌جمهور قزاقستان، با ابراز نگرانی از وضعیت افغانستان، تاکید کرده است که این کشور باید باثبات و قابل اعتماد شود.

افزون بر او، امام‌علی رحمان، رئیس‌جمهور تاجیکستان، گفته که قاچاق مواد مخدر از افغانستان، گسترش یافته است. او افزوده که کشورش در دو سال گذشته بیش از ۱۰ تن مواد مخدر را در مرز با افغانستان ضبط کرده که در مقایسه با سال‌های قبل، چندین برابر افزایش را نشان می‌دهد. سادیر جباروف، رئیس‌جمهور قرقیزستان، نیز تهدید بحران بشری در افغانستان

افغانستان تحت کنترل طالبان در کنار بحران بشری، با فقدان مشروعیت داخلی و بین‌المللی روبه‌روست. در دو سال و اندی هیچ کشوری رژیم این گروه را به رسمیت نشناخته است. کشورها در این مدت به ایجاد دولت همه‌شمول، رعایت حقوق بشر به‌ویژه حقوق زنان و مبارزه صادقانه علیه گروه‌های تروریستی تاکید کرده‌اند.

که افغانستان تحت کنترل طالبان به عضو غیرقابل اعتماد جامعه بین‌المللی تبدیل شده و همه کشورها از تقویت تروریسم، قاچاق مواد مخدر و رشد بنیادگرایی در افغانستان نگرانی دارند. به گفته آنان، طالبان بار دیگر کشور را به انزوای بین‌المللی کشانده‌اند. از نظر آن‌ها، بی‌توجهی کشورهای کمک‌کننده به بحران گرسنگی و هشداری‌های برنامه جهانی غذا، از نمونه‌های بی‌علاقگی و بی‌اعتمادی جهان به طالبان و افغانستان است.

از سوی دیگر، در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل، یکی از مطالبات زنان افغانستان که روزها برای به رسمیت شناسی آن اعتصاب و دادخواهی کرده‌اند، مورد بحث رسمی قرار گرفته است. نشست بررسی و تحلیل به رسمیت شناسی «آپارتاید جنسیتی» به میزبانی نماینده‌گی دایمی افغانستان، مرکز پالیسی افغانستان در دانشگاه پرنستون، حمایت نماینده‌گی‌های دایم مالتا، آفریقای جنوبی و جمهوری دومینیک و همکاری انستیتوت صلح و امنیت زنان دانشگاه جورج تاون برگزار شد.

یلدا رویان، از فعالان حقوق زن و یکی از اشتراک‌کننده‌گان این نشست، می‌گوید که موضوع محوری این جلسه «آپارتاید جنسیتی و تطابق آن با وضعیت زنان و دختران در افغانستان بود». او گفته است که طالبان با وضع محدودیت‌های گسترده، به‌صورت سیستماتیک زنان و دختران را به دلیل جنسیت‌شان از جامعه حذف کرده‌اند. خانم رویان می‌افزاید که زنان و دختران هزاره علاوه بر جنسیت، به دلیل تعلق قومی و باور مذهبی‌شان «لایه مضاعف از جنایات طالبان» را متقبل می‌شوند.

در همین حال، شماری از فعالان سیاسی از این اقدام ستایش کرده‌اند. عارف رحمانی، نماینده مردم در مجلس نماینده‌گان پیشین، این نشست را اقدامی به‌موقع و امیدوارکننده توصیف کرده است. او با اشتراک‌گذاری گزارشی از این نشست در صفحه اکس خود نوشته است: «اقدامی خوب و به‌موقع و امیدوارکننده سازمان ملل متحد». گفتنی است که بحث به رسمیت شناسی «آپارتاید جنسیتی» علیه زنان در حالی به دهلزهای تصمیم‌گیری سازمان ملل متحد رسیده که هم اکنون ده‌ها زن در زندان‌های طالبان به سر می‌برند. این گروه به‌تازگی ندا پروانی، زن معترض را در کابل با کودک چهارساله و شوهرش بازداشت کرده است و بیش از دو هفته می‌شود که از سرنوشت آنان اطلاعی در دست نیست. هفتادو هشتمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد که به تاریخ ۱۹ سپتامبر آغاز شده، تا ۲۶ سپتامبر ادامه دارد. سران و رهبران دولت‌ها در مورد تغییر اقلیم و اهداف توسعه پایدار و سایر موارد مشترک جهانی گفت‌وگو می‌کنند و برای تعیین آجندای مجمع عمومی سال آینده تصمیم می‌گیرند.

را غیرقابل پیش‌گیری توصیف کرده است. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، نیز در مجمع عمومی سازمان ملل با نگرانی از بحران بشری در افغانستان، تاکید کرده که جهان از تشکیل حکومت فراگیر در این کشور حمایت می‌کند. همچنان شیخ تمیم بن حمد آل قانی، امیر قطر، از طالبان خواسته که اشتباهات گذشته‌شان را تکرار نکنند و به توافق‌نامه دوحه پای‌بند باشند.

این نگرانی‌ها در حالی در مجمع عمومی سازمان ملل مطرح می‌شود که در تازه‌ترین مورد، دولت ایران اعلام کرده که ۳۰ انفجار همزمان در تهران را خنثا و ۲۸ عضو گروه داعش را بازداشت کرده است. رسانه‌های ایرانی اعلام کرده‌اند که تعدادی از این داعشیان تجربه حضور در افغانستان را داشته‌اند.

همزمان نصیراحمد فایق، سرپرست نماینده‌گی دایمی افغانستان در سازمان ملل متحد، در صحبت با روزنامه ۸صبح می‌گوید که نماینده‌گی دایمی کشور در تمام نشست‌های حاشیه‌ای سازمان ملل حضور داشته است. آقای فایق می‌افزاید که او در «گروه به اضافه هفت» نیز سخنرانی کرده و همچنان همه نشست‌های حاشیه‌ای به ابتکار و حمایت نماینده‌گی دایمی افغانستان در مورد حقوق بشر و وضعیت جاری در کشور، برگزار شده است.

سرپرست نماینده‌گی دایمی افغانستان در سازمان ملل خاطر نشان می‌سازد که در نشست‌های حاشیه‌ای مقام‌های کشورها، بیانیه‌ها و موضع‌گیری‌های سران دولت‌های خود را تکرار کرده‌اند. به گفته او، عمده‌ترین نگرانی کشورها، چالش‌های امنیتی، تهدید گروه‌های تروریستی، نقض حقوق بشر به‌ویژه حقوق زنان و عدم ایجاد ساختار فراگیر بوده که همه خواستار رسیده‌گی به این مسایل شده‌اند.

با این حال، شماری از فعالان سیاسی می‌گویند

تاجران میوه در قندهار:

بررسی مکرر موثرها توسط طالبان سبب فاسد شدن محصولات می‌شود

کد ۸، میوه، قندهار

برخی تاجران میوه در قندهار از بررسی مکرر موثرها هنگام صادرات شکایت دارند. آنان می‌گویند که طالبان در گمرک و ایست‌های بازرسی اقدام به تلاشی موثرها می‌کنند و این کار سبب فاسد شدن محصولات می‌شود. به گفته تاجران، هرچند آنان چهار ماه قبل و هنگام آغاز صادرات میوه این نگرانی را مطرح کرده بودند، اما طالبان به آن توجه نکرده‌اند. در این جریان، راننده‌گان موثرهای یخچالی با مشکلات

بولدک هنوز هم موثرها را به‌گونه غیرمحتاطانه بررسی می‌کنند به گفته تاجران، این کار سرانجام سبب می‌شود که میوه‌ها فاسد شود و آنان نتوانند که محصولات را صادر کنند. این تاجران هفته‌های گذشته در این مورد نشستی با مسوولان بخش‌های تجارت و گمرک طالبان در اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری قندهار نیز داشتند. تاجران می‌گویند که صادرات میوه تا حال یکی از مشکلات جدی فراراه کار آنان در افغانستان است.

ایران و تروریسم؛

تهران در تیرس داعش است؟

کلمه محمدعلی نظری

به نظر می‌رسد محاسبه ایران در مورد داعش و طالبان، اشتباه بوده است. نه طالبان توان کنترل داعش را ندارند و نه داعش دست از سر تهران برمی‌دارد. اساساً نمی‌توان تروریسم را با تروریسم از بین برد. نمی‌شود گروه‌های تروریستی را حمایت کرد، اما از شر و آسیب تروریسم در امان ماند. هیولای تروریسم امروزه کل منطقه را تهدید می‌کند و آن که خود را صاحب گروه‌های تروریستی می‌داند، تروریسم دامن او را نیز خواهد گرفت.

شد.

از سال ۲۰۱۴ به بعد، دشمن دیگری قد راست کرد: دولت اسلامی عراق و شام (داعش). این گروه به همان پیمانچه که با سرعت بالا شهرها و مناطقی از سوریه و عراق را یکی پس از دیگری در کنترل خود درمی‌آورد، به همان سرعت کشورهای متحد و متخاصم را در یک صف در مقابل خود قرار داد. ایران که قبلاً یک بار در هنگام حمله آمریکا بر طالبان در افغانستان با ایالات متحده در یک صف قرار گرفته بود، این بار در صف دشمنان داعش نقش پررنگی را بازی کرد. این کشور که از اهداف اصلی داعش هم بود، با تشکیل گروه‌های مسلح در عراق و سوریه و حتی ایران و فرستادن آن‌ها به جنگ زمینی در سوریه و عراق علیه داعش، به زمین گیر کردن دشمنش کمک کرد. در آن زمان، برخی از ایرانی‌ها به دلیل مصرف مبالغ هنگفت پول و در خطر انداختن جان هزاران تن، از دولت ایران انتقاد می‌کردند. استدلال مقام‌های دولتی ایران این بود که اگر اکنون در سوریه و عراق علیه داعش نجنگد، روزی مجبور می‌شود در خاک ایران علیه این گروه بجنجد.

ایران که در آن زمان در خاور میانه با آمریکا و متحدان و رقیبانش در یک صف قرار گرفته بود، هم‌زمان در افغانستان دشمن مردم افغانستان و البته دشمن آن زمان آمریکا (طالبان) را نیز نوازش و حمایت می‌کرد. گفته می‌شود سالانه ۱۰۰ میلیون دلار به این گروه پول می‌داد. علاوه بر آن، برخی از سران طالبان در ایران در خانه‌های مجللی که از طرف جمهوری اسلامی به آن‌ها داده شده بود، زنده‌گی می‌کردند، اردوگاه‌های آموزشی داشتند و اسلحه و حتی لباس دریافت می‌کردند. اکنون هم جمهوری اسلامی ایران از سران شبکه القاعده میزبانی می‌کند و به آن‌ها پناه داده است. دال مرکزی دوستی جمهوری اسلامی ایران با گروه‌های تروریستی القاعده و طالبان، دشمنی مشترک آن‌ها با امریکاست؛ زیرا تا پیش از امضای معاهده دوحه، طالبان و امریکا دشمن هم‌دیگر بودند. در مرحله بعد، دشمنی مشترک طالبان و جمهوری اسلامی ایران با داعش، این دوستی را محکم‌تر کرده است. در میان گروه‌های تروریستی فعال در منطقه، تنها گروهی که با طالبان دشمنی دارد و توان به چالش کشیدن این گروه را نیز پیدا کرده، داعش است. ایرانی‌ها تصور می‌کردند که با حمایت از طالبان، ضمن آن که می‌توانند امریکایی‌ها را از بیخ گوش خود دور کنند، از این گروه به‌عنوان گوشت دم توپ در جنگ با داعش استفاده خواهند کرد.

به نظر می‌رسد محاسبه ایران در مورد داعش و طالبان، اشتباه بوده است. نه طالبان توان کنترل داعش را ندارند و نه داعش دست از سر تهران برمی‌دارد. اساساً نمی‌توان تروریسم را با تروریسم از بین برد. نمی‌شود گروه‌های تروریستی را حمایت کرد، اما از شر و آسیب تروریسم در امان ماند. هیولای تروریسم امروزه کل منطقه را تهدید می‌کند و آن که خود را صاحب گروه‌های تروریستی می‌داند، تروریسم دامن او را نیز خواهد گرفت. همان‌گونه که امروز طالبان (تی‌تی‌پی) دامن پاکستان را گرفته است و داعش دامن ایران را. ایران و پاکستان هر دو از حامیان اصلی طالبان به شمار می‌روند و هر دو در محاسبات مشابه، از گروه طالبان حمایت می‌کنند؛ اما در دو سال گذشته که طالبان بر افغانستان حاکم‌اند، پیوسته وضعیت امنیتی این دو کشور بد و بدتر شده است. پاکستان که بنیان‌گذار طالبان هم خوانده می‌شود، در یک‌ونیم دهه اخیر درگیر گروه‌های مختلف مسلح از جمله تحریک طالبان پاکستان (تی‌تی‌پی) است. تصور اسلام‌آباد این بود که با حمایت از طالبان، وقتی این گروه بر سر اقتدار بیاید، پاکستان را در جنگ علیه تی‌تی‌پی یاری می‌رساند؛ اما برعکس تی‌تی‌پی که خود را شاخه‌ای از طالبان افغانستان می‌داند، از پیروزی طالبان مادر الهام گرفته و جسارت بیش‌تری پیدا کرده است. اکنون در دو سال گذشته، پاکستان تحت شدیدترین حملات قرار دارد و طالبان نه تنها اسلام‌آباد را حمایت نمی‌کنند، بلکه به تی‌تی‌پی پناه‌گاه و اردوگاه می‌دهند. پاکستان نتوانست با تقسیم طالبان افغان و پاکستانی به دو گروه و خوب و بد کردن آن‌ها، یکی را در برابر دیگری قرار دهد و تهدیدات امنیتی بر خاکش را بکاهد.

ایران که در سال‌های اخیر در حمایت از طالبان دست‌کمی از پاکستان نداشت، شاید این بعد قضیه را محاسبه نکرده بود که حمایت از

تروریسم طالبانی، تروریسم داعشی را نیز تقویت می‌کند. استیلای طالبان بر افغانستان، به همه گروه‌های تروریستی این انگیزه را داده است که آن‌ها نیز می‌توانند دولت‌ها را شکست دهند و رژیم‌های خود را براساس خوانش ویژه خود از دین و مذهب، برپا کنند. نگرانی‌های اخیر وزیر خارجه ایران از گسترش تروریسم و نشر خبر بازداشت ۲۸ داعشی از ایران و خنثاسازی طرح ۳۰ حمله تروریستی بر شهرها و تجمعات در این کشور، خود نشان می‌دهد که با حمایت تهران از طالبان، نه تنها داعش تضعیف نشده، بلکه جسورتر هم شده است. پیش از این چنین اقدامات گسترده ضدامنیتی از سوی گروه داعش در قلب ایران راه‌اندازی نشده بود. خنثا کردن طرح ده‌ها حمله تروریستی از تهران و چند شهر دیگر، بیانگر این است که تهدید تروریسم از جمله داعش سایه خود را بر سر ایران نیز گسترده است. اگر داعش توانسته در پایتخت ایران اقدام به حمله تروریستی کند و طرح ۳۰ حمله هم‌زمان را در این کشور بریزد، به این معناست که تروریسم در خاک ایران عملاً فعال است و پس از این نیز می‌تواند چنین طرح‌هایی را بریزد. با توجه به این که پیش از این هم تحرکاتی از داعش در خاک ایران دیده شده، به نظر می‌رسد که تهران در تیررس داعش قرار دارد.

حمایت دولت جمهوری اسلامی ایران و چند کشور دیگر از تروریسم طالبانی، به تروریسم داعشی جسارت بیش‌تر بخشیده و سایه تروریسم را بر سر مردم منطقه از جمله مردم ایران نیز گسترده است. گروه‌های تروریستی بدون حمایت‌های مالی و تسلیحاتی و بدون داشتن پناه‌گاه و اردوگاه به این پیمانچه قدرت‌مند نمی‌شوند که دولتی را در افغانستان ساقط کنند و منطقه را مورد تهدید قرار دهند و طرح ۳۰ حمله هم‌زمان را در ایران بریزند. هیولای تروریسم که دهان باز کند، دوست و دشمن را خواهد بلعید.

هشدار سازمان صحتی جهان از کمبود بودجه در افغانستان

افغانستان در حال حاضر با یک بحران طولانی مدت بشردوستانه مواجه است و میلیون‌ها تن با فقر یا عدم دسترسی به صحت و غذا زنده‌گی می‌کنند و آن‌ها را در معرض خطر شدید سوء‌تغذیه و شیوع بیماری قرار می‌دهد.

این نهاد بین‌المللی صحتی تصریح کرده است که به ۱۲۵ میلیون دلار بودجه اضافی برای ادامه تأمین نیازهای بهداشتی اولیه تا باقیمانده سال ۲۰۲۳ نیاز دارد.

طبق گفته‌های سازمان، ۲۸.۸ میلیون ان در افغانستان به کمک‌های فوری نیاز دارند، در حالی که این رقم قبل از اگست سال ۲۰۲۱، ۱۸.۴ میلیون تن بود.

این در حالی است که پیش از این نیز سازمان‌های کمک‌رسان از کمبود بودجه در افغانستان هشدار داده بودند.

۸صبح، کابل: سازمان صحتی جهان از کمبود بودجه در افغانستان هشدار داده و گفته است که در صورت ادامه کمبود بودجه، میلیون‌ها افغان خدمات صحتی نجات‌دهنده نخواهند داشت.

سازمان صحتی جهان روز یکشنبه، ۲ میزان، با نشر پیامی در شبکه ایکس نوشته که مشارکت این سازمان با اهداکننده‌گان و شرکا، مراقبت‌های صحتی حیاتی را برای افغانستان به ارمغان آورده است. این نهاد خواستار افزایش سرمایه‌گذاری در ارائه خدمات صحتی در افغانستان، به‌ویژه در مناطق محروم که به‌دلیل بحران انسانی جاری به شدت کمبود منابع و آسیب‌پذیر هستند، شده است.

سازمان صحتی جهان افزوده است: «پس از دهه‌ها بی‌ثباتی، تشدید شده توسط خشکسالی شدید و بلایای طبیعی،

تاجران میوه...

به گفته محمدصدیق مهمند، رییس اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری این ولایت، پس از بررسی در ایست‌های بازرسی طالبان، برخی مواقع محصولات حتی برای صادر کردن مناسب نمی‌باشد. رییس اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری قندهار افزود: «موتور را به گونه‌ای جر می‌زنند [بررسی می‌کنند] که میوه‌ها فاسد می‌شوند. در این میان یک نوع موتورها یخچالی و دیگری موتورها میوه خشک است. کارتن‌ها پاره می‌شود و بسیار بی‌احتیاطی می‌کنند که آن میوه دیگر قابل صادر کردن نمی‌باشد».

همچنان عبدالاحد صدیقی، رییس اتحادیه میوه خشک در قندهار می‌گوید که بیشتر آسیب بررسی موتورها به تاجران و باغ‌داران می‌رسد. او خواستار جلوگیری از چنین اقدامات شده است. به گفته صدیقی، در گمرک چمن موتورها میوه در موتورها دیگر تخلیه می‌شوند و نیاز است که بررسی دوباره نشوند. او افزود: «من فهرست شرکت‌هایی که معتبر هستند و صادرات زیاد دارند را به مسوولان گمرک می‌دهم تا مشکلی برای‌شان پیدا نشود. اگر این گونه بررسی ادامه یابد، به ما میلیون‌ها افغانی صدمه وارد می‌شود».

در این نشست، عبدالصیر پیمان، رییس اتحادیه ادویه قندهار نیز از بررسی‌های طالبان ابراز نگرانی کرد. او گفت که هنگام ورود به کابل، طالبان راننده‌گان را در چوک ارغندی متوقف می‌کنند و با تغییر کدها، اظهارنامه محلی جدید به آنان می‌دهند. به گفته پیمان، راننده‌گان با تأخیر مواجه می‌شوند و باید از ایجاد مشکلات فرا راه تجارت جلوگیری شود.

در همین حال، رییس گمرک طالبان در قندهار به تاجران اطمینان داده است که مشکلات‌شان را حل می‌کنند. به گفته وی، هیچ فردی حق ندارد که روند صادرات را با مشکل مواجه کند.

گفتنی است که هرچند تاجران این موضوع را چهار ماه پیش، هنگام آغاز روند صادرات میوه با طالبان شریک کرده بودند، اما این گروه برای حل آن اقدام نکرد. مشخص نیست که طالبان این بار نیز به خواست تاجران پاسخ خواهند داد یا خیر.

سنگل زن

مجادله با سختی روزگار؛

«زنده‌گے ام بایک دروغ تباہ شد»

که بهینا

و تار می‌شود و نمی‌داند بعد از این چگونه با این وضعیت کنار بیاید. مدتی سردرگم می‌ماند و نمی‌داند چگونه از معتاد بودن شوهرش نزد پدر و مادرش بگوید، تا این که وضعیت شوهرش هر روز وخیم‌تر می‌شود و او به خانواده‌اش موضوع را می‌گوید. در عین زمان از آنان می‌خواهد تا طلاق او را بگیرند، اما پدرش توصیه می‌کند که صبر پیشه کند و با این موضوع کنار بیاید. شوهرش نیز از این که پیش از ازدواج به او چیزی نگفته بود، پشیمان نیست و در عوض قول می‌دهد که ترک اعتیاد کند و به زنده‌گی عادی برگردد. سکینه به حرف‌هایش اعتماد کرده و از طلاق گرفتن منصرف می‌شود. او برای ترک اعتیاد در یکی از کمپ‌ها در شهر کابل تحت درمان قرار می‌گیرد و پس از چند ماه حالتش اندکی بهبود می‌یابد و به خانه برمی‌گردد. با این که حین ترک اعتیاد تندخویی می‌کند و گاهی سکینه را زیر مشت و لگد می‌گیرد، اما او با همه مشکلات کنار می‌آید و دشواری‌های روزگار را تحمل می‌کند. آن‌ها پس از گذشت چندین سال صاحب دو فرزند پسر می‌شوند. سکینه با تندخویی شوهر، ناآرامی‌های پسرانش و مشکلات اقتصادی زنده‌گی‌اش را می‌گذراند. با تولد پسر دوم، شوهرش تصمیم می‌گیرد برای کار کردن بار دیگر به ایران برود و از آن جا مایحتاج خانواده‌اش را مهیا کند. با موافقت خانواده و همسرش راهی ایران می‌شود و مدتی در آن جا کار می‌کند و مصارف زن و فرزندانش را می‌فرستد. یک سال از رفتنش سپری می‌شود؛ اما با گذشت یک سال دیگر خبری از او نمی‌شود. سکینه روزها و ماه‌ها جست‌وجو می‌کند و از همه دوستان و اقاربش خبر می‌گیرد، اما هیچ کسی در موردش نمی‌داند. انگار شوهرش زیر زمین رفته و هیچ نشانی از خود نگذاشته است.

چندین سال می‌گذرد و از شوهرش خبری نمی‌شود و هر دو پسرش بدون پدر بزرگ می‌شوند. سکینه در این مدت با خانواده می‌رسانند. او را به افغانستان برمی‌گردانند. بعد از مدت‌ها شوهر نیمه‌جان‌ش را می‌بیند. او زنده است، اما روح در بدن ندارد؛ زیرا بار دیگر رو به مواد مخدر آورده و هیچ‌گاه قادر به ترک کامل اعتیاد نشده است. با رفتن به ایران فرصت خوبی می‌یابد تا بدون نق زدن همسرش مواد مخدر مصرف کند. سرانجام شوهر سکینه او را از قید نکاحش خلاص می‌کند و از هر دو فرزندش نیز می‌گذرد. اکنون شوهرش با سر و وضع زولیده و نیمه‌جان کوچه و بازار کابل را پرسه می‌زند و منتظر مرگ است. سکینه نیز با هر دو پسرش با وضعیت بد اقتصادی دست‌وپنجه نرم می‌کند.

سکینه ۱۳ ساله بود که پدرش او را با پسر یکی از آشناهایش که به‌تازگی از ایران بازگشته بود، نامزد می‌کند. با گذشت چند ماه، خانواده خسرانش به عجله جشن عروسی هر دو را برپا می‌کند و او راهی خانه شوهر می‌شود. پدر و مادرش خوشحالند که دخترشان با نام نیک از دواج کرده است؛ بی‌خبر از این که او را به سیاه‌چال انداخته‌اند.

سکینه ۱۳ ساله بود که پدرش او را با پسر یکی از آشناهایش که به‌تازگی از ایران بازگشته بود، نامزد می‌کند. با گذشت چند ماه، خانواده خسرانش به عجله جشن عروسی هر دو را برپا می‌کند و او راهی خانه شوهر می‌شود. پدر و مادرش خوشحالند که دخترشان با نام نیک از دواج کرده است؛ بی‌خبر از این که او را به سیاه‌چال انداخته‌اند. یک سال از زنده‌گی مشترک آنان می‌گذرد و در آن مدت شوهرش حال خوش ندارد و همواره مریض می‌شود؛ بعد از عروسی، شوهرم تنها یک روز هم حال خوش نداشت و گاهی شب‌ها از خانه بیرون می‌رفت. زیاد سگرت استفاده می‌کرد و هر روز خشک و لاغرتر می‌شد، اما هیچ‌گاه باورم نمی‌شد که او معتاد است؛ چون هم خودش و هم خانواده‌اش کوشش می‌کردند با دروغ گفتن وضعیت را جدی نشان ندهند. حتی مرا نمی‌گذاشتند که با او نزد داکتر بروم. روزی حال شوهرش وخیم می‌شود و سکینه با او نزد داکتر می‌رود و داکتر پس از معاینه می‌گوید که دیربست شوهرش معتاد به مواد مخدر است. با این خبر زنده‌گی پیش چشمانش تیره

سکینه ۱۳ ساله بود که پدرش او را با پسر یکی از آشناهایش که به‌تازگی از ایران بازگشته بود، نامزد می‌کند. با گذشت چند ماه، خانواده خسرانش به عجله جشن عروسی هر دو را برپا می‌کند و او راهی خانه شوهر می‌شود. پدر و مادرش خوشحالند که دخترشان با نام نیک از دواج کرده است؛ بی‌خبر از این که او را به سیاه‌چال انداخته‌اند. یک سال از زنده‌گی مشترک آنان می‌گذرد و در آن مدت شوهرش حال خوش ندارد و همواره مریض می‌شود؛ بعد از عروسی، شوهرم تنها یک روز هم حال خوش نداشت و گاهی شب‌ها از خانه بیرون می‌رفت. زیاد سگرت استفاده می‌کرد و هر روز خشک و لاغرتر می‌شد، اما هیچ‌گاه باورم نمی‌شد که او معتاد است؛ چون هم خودش و هم خانواده‌اش کوشش می‌کردند با دروغ گفتن وضعیت را جدی نشان ندهند. حتی مرا نمی‌گذاشتند که با او نزد داکتر بروم. روزی حال شوهرش وخیم می‌شود و سکینه با او نزد داکتر می‌رود و داکتر پس از معاینه می‌گوید که دیربست شوهرش معتاد به مواد مخدر است. با این خبر زنده‌گی پیش چشمانش تیره

سکینه ۱۳ ساله بود که پدرش او را با پسر یکی از آشناهایش که به‌تازگی از ایران بازگشته بود، نامزد می‌کند. با گذشت چند ماه، خانواده خسرانش به عجله جشن عروسی هر دو را برپا می‌کند و او راهی خانه شوهر می‌شود. پدر و مادرش خوشحالند که دخترشان با نام نیک از دواج کرده است؛ بی‌خبر از این که او را به سیاه‌چال انداخته‌اند.

چرا دولت جو بایدن طالبان را سفیدنمایی می‌کند؟

کج شجاع‌الدین امینی

به‌ویژه روسیه، جمهوری‌های آسیای میانه، ایران، پاکستان و... به‌شدت از وضع جاری در افغانستان شکایت دارند و حضور و فعالیت گروه‌های تروریستی را بیش از گذشته برجسته می‌خوانند. برای نمونه، آنتولی سیدوروف، رییس ستاد مشترک سازمان پیمان امنیت جمعی، در نیمه فبروری سال روان، مدعی شد که رقم جنگ‌جویان داعش در افغانستان به شش هزار و ۵۰۰ تن رسیده و از این میان، چهار هزار تن در نقاط مشترک مرزی میان تاجیکستان و افغانستان مستقر شده‌اند. همین‌طور، حسین امیرعبداللہیان، وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران، چندی قبل مدعی شد که جنگ‌جویان و فرماندهان کارکشته داعش از سوریه و عراق به افغانستان منتقل شده‌اند.

دولت جو بایدن، پروای نگرانی کشورهای منطقه از ناحیه گسترش تروریسم در افغانستان را ندارد؛ چون بیش از آن که به زبان امریکا باشد، به زبان منطقه است. برای نمونه، زلمی خلیل‌زاد که روز سه‌شنبه، ۱۹ سپتامبر، در دانشگاه نظامی ایالات متحده سخنرانی می‌کرد، اظهار داشت که معضل تروریسم برای امریکا اهمیت دارد، ولی در مرکز توجه آن قرار ندارد؛ چون به باور او، در شرایط حاضر، ضرورت مهار چین و سایر قدرت‌های بزرگ بیش‌تر از مهار تروریسم محسوس است. همچنان مدعی شد که امریکا تکنولوژی پیش‌رفته در اختیار دارد و تروریسم را می‌تواند از راه دور مهار کند. به این حساب، تبدیل شدن افغانستان به پناه‌گاه تروریسم، ممکن است دولت جو بایدن را به هدف بزرگش که مهار قدرت‌های بزرگی چون چین و روسیه است، کمک کند. لذا، خیال دولت جو بایدن از ناحیه افغانستان تحت سلطه طالبان برای فعلا آسوده است.

بایدن، حامدانه و آگاهانه روی این نقطه حساس انگشت می‌گذارند؛ چون دیگر دستاویزی ندارند که به آن تمسک جویند. برای همین است که جو بایدن، کشتن رهبر القاعده را محصول همکاری استخباراتی طالبان اعلام کرد و از قاطعیت این گروه در امر مبارزه با تروریسم سخن گفت. پهلوهای پنهان قتل رهبر القاعده هنوز ناروشن است. این امر به جای آن که پاشنه آشیل طالبان شود، دولت جو بایدن آن را به دستاورد برای این گروه تبدیل کرد. طالبان در نظر دولت جو بایدن، از آن رو شایسته حمایت‌اند که ۱۱ سپتامبر دیگری را تا هنوز رقم نزنند. همچنان، کاهش یافتن رقم حمله‌های انتحاری و جنگ سنگر به‌سنگر جبهه مقاومت ملی علیه طالبان، دستاویزی برای مقام‌های دولت جو بایدن شده تا وضعیت جاری در افغانستان را آرام بخوانند. برای نمونه، زلمی خلیل‌زاد به مناسبت دوساله‌گی سلطه طالبان، در گفت‌وگو با رسانه‌ها، مدعی شد که از خوبی‌های امارت طالب این است که افغان‌ها نسبت به گذشته کم‌تر کشته می‌شوند.

حالا، تام وست به نماینده‌گی از دولت جو بایدن، با کم‌رنگ خواندن فعالیت داعش در افغانستان می‌خواهد نشان دهد که خروج امریکا از افغانستان، این کشور را نه تنها تبدیل به پناه‌گاه تروریسم نکرده، بل مبارزه علیه داعش نسبت به دولت پیشین شدت بیش‌تر پیدا کرده و موثریت هم داشته است. برای نمونه، موصوف مدعی شده است: «نمی‌خواهد در مورد تأثیر مبارزه طالبان بر فعالیت‌های داعش اغراق کند، اما حملات داعش بر افراد ملکی به اندازه سابق نیست.» به این معنا که طالبان حتما نسبت به دولت پیشین در مبارزه علیه داعش موفق بوده‌اند.

این در حالی است که کشورهای منطقه

باب خطر فعالیت گروه‌های تروریستی بیش از سخن مقام‌های ملکی، سخن مقام‌های نظامی می‌تواند ملاک قرار گیرد. همچنان، جنرال مارک میلی، رییس ستاد مشترک ارتش امریکا، در ماه روان میلادی مدعی شد که جنگ امریکا در افغانستان پس از بیست سال شکست خورده است. همین‌طور، جنرال فرانک مک‌نزی، رییس پیشین فرماندهی مرکزی ارتش امریکا، در ماه روان میلادی اظهار داشت که تاخیر در خروج از افغانستان، نشانه غرور امریکا بود؛ به این معنا که امریکا با خروج عجولانه از افغانستان، غرورش را شکست.

به رغم اظهارات روشن مقام‌های پیشین و فعلی نظامی امریکا، مقام‌های ملکی دولت جو بایدن از خروج نیروهای امریکایی از افغانستان دفاع کرده و آن را به صلاح مردم امریکا عنوان می‌کنند. برای نمونه، آنتونی بلینکن، وزیر خارجه امریکا، به مناسبت سال‌گرد حادثه ۱۱ سپتامبر، از تصمیم جو بایدن مبنی بر خروج نیروهای امریکایی از افغانستان دفاع کرد: «می‌دانم که رییس جمهور جو بایدن به طولانی‌ترین جنگ امریکا پایان داد. در گذشته گفته بودم که ما نسل دیگری را نمی‌فرستیم تا در آن جا بجنگند و بمیرند.»

همین‌طور، مخالفت جمهوری خواهان با دولت جو بایدن، رنگ و بوی انتخاباتی دارد، نه این که خالصانه در دفاع از منافع مردم افغانستان علیه سلطه طالبان باشد. جمهوری خواهان می‌دانند که خروج امریکا از افغانستان فاجعه‌بار بوده و با پروبال دادن به این موضوع می‌خواهند جو بایدن را از میدان انتخابات دور کنند که نمونه روشن آن، تلاش‌ها برای کشاندن پای برخی اعضای تیم بایدن در مجلس نماینده‌گان به منظور پاسخگویی است. این در حالی است که خروج فاجعه‌بار از افغانستان را همین جمهوری خواهان با امضای توافق‌نامه با طالبان کلید زدند؛ توافق‌نامه‌ای که فروپاشی جمهوریت و برگشت امارت طالب را در پی داشت. جو بایدن هم در برابر فشار جمهوری خواهان، چاره‌ای ندارد جز توجیه تصمیم خود حتماً به قیمت آرام نشان دادن وضعیت جاری در افغانستان.

تروریسم

برای دنیا روشن است که دو سال و چند ماه سلطه طالبان بر افغانستان حاصلی نداشته جز فقر، توقف آموزش، رشد تروریسم، مهاجرت فزاینده و... امارت طالبان در هیچ زمینه‌ای نه تنها دستاورد نداشته، که عقب‌گرد ویران‌گر داشته است. طالبان نتوانسته‌اند خود را یک دولت مسوول به دنیا معرفی کنند. سلطه طالبان بر افغانستان، حتماً کام پاکستان را که هوادار این گروه است، تلخ کرده است. شرق و غرب اگر در سایر زمینه‌ها در افغانستان اختلاف نظر داشته باشند، در زمینه ضرورت نابودی تروریسم اتفاق نظر دارند. برای نمونه، همه کشورها نسبت به تأمین حقوق بشر در افغانستان رویکرد واحد ندارند، ولی همه می‌خواهند از خاک افغانستان علیه منافع‌شان استفاده صورت نگیرد. خواست امریکا چون سایر کشورها از طالبان این است که از افغانستان منافعی تهدید نشود که تا این‌دم نشده است. لذا مقام‌های دولت جو

به‌تازگی تام وست، نماینده ویژه ایالات متحده امریکا در امور افغانستان، در اندیشکده استیمسون این کشور سخنرانی کرده و چون برخی مقام‌های دیگر دولت جو بایدن، تلاش کرده تا سلطه طالبان بر افغانستان را ناگوار جلوه نهد. موصوف برای اثبات ادعایش از مبارزه به اصطلاح موثر طالبان علیه داعش و القاعده سخن گفته است: «طالبان در دو سال گذشته دست کم هشت فرمانده داعش را از بین برده‌اند و حملات این گروه بر افراد ملکی به‌خصوص هزاره‌ها کم شده است. همچنان، تهدید القاعده از افغانستان و پاکستان در برابر ایالات متحده به پایین‌ترین سطح خود کاهش یافته است.»

پرسش این است که به رغم نگرانی بسیاری از کشورها، چرا دولت جو بایدن به‌ویژه مقام‌های ملکی آن، تلاش می‌ورزند وضعیت جاری در افغانستان را آرام و عادی جلوه دهند؟

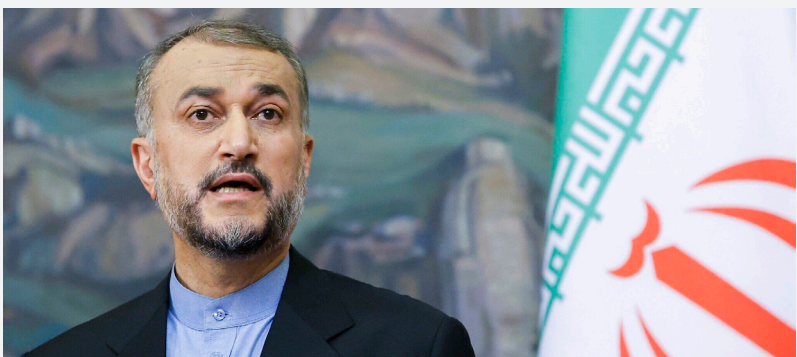
انتخابات

برای دولت جو بایدن، انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ مهم و سرنوشت‌ساز است. مهم‌ترین عاملی که جو بایدن را به خروج شتاب‌زده از افغانستان واداشت، انتخابات بود؛ چون نامزدان ریاست جمهوری در امریکا عمدتاً با شعار پایان دادن به جنگ‌های طولانی و هزینه‌بر وارد کارزار انتخاباتی می‌شوند و از این طریق افکار عامه را به حمایت از خود معطوف می‌کنند. باراک اوباما، رییس جمهور پیشین امریکا که بار دوم وارد کارزار انتخابات می‌شد، برنامه خروج تدریجی نظامیان امریکایی از افغانستان را روی دست گرفت و همین‌طور به حضور نظامیان امریکایی در عراق پایان داد. پس از او، دونالد ترمپ با شعار پایان دادن به جنگ افغانستان و این که نیروهای امریکایی پولیس بین‌المللی نیستند، وارد میدان شد و توانست رای کامیابی را از آن خود کند. یا هم موصوف به‌تازگی مدعی شده که در صورت پیروزی در انتخابات ۲۰۲۴، اولین ماموریتش پایان دادن به جنگ اوکراین است. به این معنا که از حمایت دولت جو بایدن از طولانی شدن جنگ اوکراین می‌خواهد به سود خود و ضرر بایدن استفاده کند. هدف جو بایدن از خروج شتاب‌زده از افغانستان، نیز کسب دستاورد برای ورود قدرت‌مندان به کارزار انتخابات بود که نتیجه خلاف انتظار از آب درآمد.

مقام‌های دولت جو بایدن به نیکی می‌دانند که خروج شتاب‌زده از افغانستان اشتباه بود و به هیمنه امریکا در دنیا لطمه وارد کرد، ولی نمی‌توانند به این موضوع اعتراف کنند؛ چون برگ برنده‌ای را که با آن می‌خواهند وارد کارزار انتخابات شوند، از دست می‌دهند. از این رو، حتماً از گفتن این که افغانستان به پناه‌گاه تروریسم تبدیل شده است، ابا می‌ورزند.

تام وست در حالی از موثریت مبارزه طالبان علیه داعش سخن می‌گوید که جنرال مایکل کوربلا، رییس ستاد فرماندهی مرکزی امریکا (سنتکام) در نیمه مارچ سال روان، مدعی شد که داعش تا شش ماه دیگر قادر خواهد بود تا علیه منافع امریکا حمله خارجی سازمان‌دهی کند. در

وزیر خارجه ایران: بحران افغانستان یکی از بحران‌های ریشه‌دار در منطقه است

۸صبح، کابل: حسین امیر عبداللہیان، وزیر خارجه ایران می‌گوید که بحران افغانستان یکی از «بحران‌های ریشه‌دار» در منطقه است.

بربنیاد گزارش خبرگزاری ایسنا ایران، عبداللہیان روز شنبه، ۱ میزان، در نشست «انجمن آسیایی» گفته که بحران جاری در افغانستان «آثار و پیامدهای زیادی بر منطقه از جمله خطر گسترش تروریسم و بحران آواره‌گان و پناهجویان» داشته است. وی تداوم تروریسم و خطر گسترش آن در منطقه را از نگرانی‌ها و تهدیدات پیش‌روی منطقه و جهان عنوان کرده و افزوده است: «بخش عمده آن ریشه در سیاست‌ها و

مداخلات خارجی در منطقه دارد.» این در حالی است که زمان تسلط طالبان به این‌سو، کشورهای همسایه همواره از گسترش تروریسم در افغانستان ابراز نگرانی کرده‌اند.

پیش از این، انورالحق کاکر، نخست‌وزیر موقت پاکستان در هفتادوهشتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد، نسبت به تهدید تروریسم از خاک افغانستان ابراز نگرانی کرده بود.

او تأکید کرده بود که کشورش حملات تروریستی فرامرزی علیه پاکستان توسط تی‌تی‌پی، داعش و سایر گروه‌های فعال از افغانستان را محکوم می‌کند.

بازنگری تاریخ

دکتر یارمحمد تره‌کی

این که تاریخ شرح سیستماتیک و مستندسازی گذشته بشری است، با آن موافقیم؛ اما آیا تاریخی که تا کنون نگاشته شده با این تعریف تطابق دارد؟ من با مطالعه حوادث تاریخی به این سوال برمی‌گردم که تا چه حد صفحات تاریخ رسمی و قبول شده بازگوکننده واقعی گذشته بشری‌اند.

بسیار ساده خواهد بود تا چند واقعه مهم و چند شخصیت بزرگ گذشته را در مقیاس کشور و جهان به بررسی گرفت و در نتیجه آن، تاریخ گذشته جامعه بشری را زیر سوال برد. برای اثبات طرح سوال خویش مجبور هستیم به چند مثال روشن پردازیم.

کشور ما و کشورهای دیگر قهرمانان رسمی و حوادث رسمی دارند که به آن می‌بالند و یا حداقل آن را شرح سیستماتیک گذشته خود می‌دانند. دهه‌هاست که در مورد نقش و براننده‌گی قهرمانان رسمی اوراق پر شده و فرم‌ها ساخته شده است. اما شخصیت‌های تاثیرگذار دیگر که تاثیر سیاسی، فرهنگی و ادبی‌شان در ادبیات شفاهی و نوشتاری روشن است، در تاریخ رسمی وجود ندارند و یا کم‌رنگ هستند. آیا تاریخ رسمی جعلی است؟ آیا تاریخ به فرمایش پیرومندان و رهبران نوشته می‌شود؟ و آیا تاریخ قابل اصلاح است یا خیر؟ این چنین تصویر ذهنی نه تنها در مورد شخصیت‌ها و رهبران بلکه در مورد حوادث نیز صدق می‌کند.

سوال مهم دیگری که در افکار خطور می‌کند این است که آیا رشته تاریخ علم است؟ تا چه حدی پژوهش‌های تاریخ‌نویسان به معضل جعل در تاریخ پرداخته و آن را اصلاح کرده است؟

لازم است مثال‌هایی هم آورده شود: ما در مورد نقش و کارهای رضا خان پهلوی (۱۸۷۸-۱۹۴۴)، شاه ایران مدرن، کم‌تر شنیده‌ایم. او پدر آخرین شاه ایران و یکی از بنیان‌گذاران ایران مدرن به‌شمار می‌رود. رضا خان اولین کسی بود که جامعه قبیله‌ای کشورش را به مدنیته رهنمایی کرد. او سیستم نوین مخابرات، راه آهن، جاده، سیستم شهری و نظام دفتری جدید ایجاد کرد. در زمان رضا خان زنان حقوق وسیعی به‌دست آوردند. با وجود آن که رضا خان فرهنگ فارسی را از راه دیکتاتوری بر اقوام دیگر تحمیل کرد، در حقیقت این رضا خان بود که تخم روشنگری، دانش و فناوری را در جامعه ایران معاصر کاشت. ما سال‌ها به او به دیده بد می‌نگریستیم و دولت ایران حتی جسد بی‌جان او را به داخل کشور راه نداد. بعد از مرگ او در سال ۱۹۴۴ با وجود آن که پسرش شاه ایران شده بود، تحت فشار انگلیس و روسیه رضا خان را به فراموشی سپرد و نگذاشت جنازه پدرش به کشور منتقل شود. اینک بعد از کم‌تر از یک قرن صحبت در مورد رضا خان به‌مثابه بانی ایران مدرن به میان آمده است.

ما در نظام شوروی در مورد نام‌های آشنا مانند لنین، استالین، تروتسکی، ژوکوف و خروشچف آگاهی داریم. در مورد هر یک کتاب‌ها و مقالات متعددی تهیه و چاپ شده است. اما اگر به تاریخ انقلاب اکتوبر و تاریخ معاصر شوروی نظر اندازیم، نام‌هایی را می‌یابیم که از لحاظ اثرگذاری و تولید فکری

رویدادهای ترافیکی در غزنی، پکتیکا، میدان وردک و نیمروز؛ دو تن جان باختند و ۲۱ تن زخمی شدند

۸ صبح، غزنی: منابع محلی در غزنی، پکتیکا، میدان وردک و نیمروز از وقوع چهار رویداد ترافیکی در این ولایت‌ها خبر داده‌اند.

مدیریت ترافیک طالبان در غزنی با نشر خبرنامه‌ای گفته است که صبح روز یکشنبه، ۲ میزان، در نتیجه برخورد یک عراده موتر مسافربری نوع ۴۰۴ با عراده فیلدر در ساحه بزرگ ولسوالی مقر این ولایت، شش سرنشین موتر فیلدر زخم برداشته‌اند. در همین حال، یک منبع در پکتیکا به روزنامه ۸ صبح تایید کرده که در نتیجه واژگون شدن یک عراده موتر نوع رنجر طالبان در ولسوالی برم‌ل این ولایت، یک طالب جان باخته است و دو عضو دیگر این گروه زخم برداشته‌اند.

از سویی هم، منابع محلی در میدان وردک تایید کردند که در اثر منحرف شدن یک عراده موتر از جاده در ولسوالی چک این ولایت، یک کودک جان باخته است و هشت تن دیگر زخم برداشته‌اند. منابع از نیمروز نیز می‌گویند که صبح امروز یک موتر مسافربری نوع ۴۰۴ در مربوطات ولسوالی خاشرود این ولایت از جاده منحرف و واژگون شده که در نتیجه آن پنج تن زخمی شده‌اند.

گفتنی است که علت وقوع هر چهار رویداد ترافیکی بی‌احتیاطی رانندگان گفته شده است. در روزهای اخیر رویدادهای ترافیکی جان شهروندان کشور را در نقاط مختلف گرفته است.

وقوع انفجار در شهر مزارشریف

۸ صبح، بلخ: منابع مردمی در شهر مزارشریف، مرکز بلخ از وقوع یک انفجار در این ولایت خبر می‌دهند.

منابع می‌گویند که این انفجار حوالی ساعت ۸:۰۰ یکشنبه‌شب، ۲ میزان، در نزدیکی زندان ولایت بلخ از مربوطات ناحیه اول شهر مزارشریف رخ داده است.

هدف و تلفات ناشی از این رویداد تا کنون روشن نیست.

با این حال، محمدآصف وزیر، سخنگوی فرماندهی امنیه طالبان در بلخ می‌گوید که انفجار ناشی از یک بمب دستی بوده که در مقابل شهرداری مزارشریف صورت گرفته، اما تلفاتی در پی نداشته است.

وی خاطرنشان کرده که نیروهای کشفی طالبان به محل رویداد رسیده‌اند و تحقیقات در این مورد آغاز شده است.

آخرین انفجار در بلخ در تاریخ ۲۰ حوت هنگامی که خبرنگاران در مرکز فرهنگی و اجتماعی تیبان گرد آمده بودند، رخ داده بود.

تاریخ شوند، رو به فراموشی سپرده شده‌اند. در عوض حوادث دیگری جای آن‌ها را گرفته که ممکن مهم باشند و یا هم نباشند، اما در اوراق کتاب‌ها و نوارهای فلم ثبت حافظه تاریخ شده‌اند. به‌طور مثال، همه از سفر امان‌الله خان به اروپا آگاه هستند. همه می‌دانند که در این سفر او با ملکه یک‌جا سفر کرد. اما تعداد کمی از مردم آگاه هستند که امان‌الله خان در جرگه پغمان برده‌گی و استعمار فزیکه هزاره‌ها را ممنوع اعلام کرد. این یک تغییر بزرگ در تاریخ معاصر افغانستان بود. اما چرا این حادثه با خطوط درشت‌تر ثبت نشده است؟ و یا ما همه می‌دانیم که سردار داوود و ظاهرشاه، پادشاه سابق افغانستان، سفرهای خارجی داشتند و به امریکا و اروپا رفتند. اما تعداد کمی از افراد می‌دانند که هر دو چند بار برای دیدار با امان‌الله خان به ایتالیا سفر کردند. چرا این خبرها در جراید آن زمان نشر نشد؟ چرا در مورد این سفرها، دلایل آن و جزئیات آن‌ها ما چیزی نمی‌دانیم؟ چرا هیچ پژوهشی در مورد دیدارهای سردار داوود و ظاهرشاه با امان‌الله خان از جانب تاریخ‌نویسان صورت نگرفت؟

در زمان تاسیس هند و پاکستان خان قلات، یعنی بلوچستان کنونی و کشمیر کنونی به هیچ یک از دو مینیون (Dominion) نیویستند و بعداً یکی براساس فیصله گورنر کشمیر و خان قلات بدون اطلاع خان به پاکستان ملحق شدند. چرا این مسایل با جزئیات در تاریخ معاصر گنج‌نویس شده است؟

پس می‌توان نتیجه گرفت که تاریخ معاصر و قدیم نه تنها حوادث گذشته را سیستماتیک و مستند منعکس نمی‌کند، بلکه رویدادهای تاریخی را دستکاری کرده و به‌گونه نادرست به ما منتقل می‌کند.

تا کنون شمار کمی از پژوهش‌گران، تاریخ رسمی را به چالش کشیده‌اند. شماری از پژوهش‌گران روس توانستند اصلاحاتی در تاریخ معاصر خویش بیابند که در نتیجه آن، شخصیت‌ها، جنرالان بزرگ و رهبران سیاسی با گذشت ۵۰ سال از اعدام‌شان، برائت گرفته و بی‌گناه خوانده شدند. شخصیت‌هایی مانند مارشال توخاچفسکی، مارشال راکاسوفسکی، مارشال بلوخیر، جنرال گوردون، نیکولای بوخارین، لیف کامینوف، گریگوری زینوویف، لئون تروتسکی، الیکسی ریکوف و دیگران دوباره شخصیت‌سازی شدند. اما این کار در کشورهای دیگر صورت نگرفته است. کشورهای غربی به‌خصوص در این راستا با کندی پیش می‌روند.

زمان آن رسیده است تا پژوهش‌گران تاریخ به این مساله مهم پردازند تا تاریخ رسمی از جنگ دیکتاتورها، رهبران و قهرمانان خودساخته نجات داده شود. روایت‌های تاریخی سخت به تجدید نظر و بازنگری نیاز دارد.

کم‌تر از این شخصیت‌ها نبودند. می‌توانیم نام‌های شخصیت‌هایی مانند ریکوف، بوخارین، کامنوف، سویردلوف و زینوویف را بگیریم. اما در تاریخ رسمی شوروی این‌ها حضور چندانی ندارند. چرا این شخصیت‌ها به فراموشی سپرده شده‌اند؟ بوخارین یکی از تیوریسین‌های انقلاب اکتوبر بود. اما در تاریخ شصت ساله اتحاد شوروی نام و نشان او از کتاب‌ها و مقاله‌ها برداشته شد. حتی حالا که شوروی دیگر وجود ندارد، سایه سانسور رهبران بلشویک هنوز دیده می‌شود.

بیا بیایم به کشور خودمان. شخصیت‌های سیاسی بزرگی چون نادر خان، عبدالولی خان دروازی، امان‌الله خان، محمود طرزی و دیگران را همه می‌شناسند و در مورد کارنامه‌های‌شان معلومات دارند. اما چرا شخصیت‌هایی مانند عبدالرحمان لودین، غلام صدیق چرخ‌ی و سردار عنایت‌الله خان گمنام تاریخ شده‌اند؟ اگر نزدیک‌تر بیا بیایم، در دوره‌های ظاهر شاه و سردار داوود شخصیت‌هایی مانند سردار داوود، سردار نعیم، سردار ولی و دیگران سر زبان‌ها بودند، اما شخصیت‌های تاثیرگذار سیاسی مانند عبدالرحیم‌زی، داکتر ظاهر و علی احمد خرم به فراموشی سپرده شده‌اند. اگر باز هم معاصرتر بنگریم، می‌بینیم که شخصیت‌های کارزماتیک مانند احمدشاه مسعود، داکتر نجیب‌الله، برهان‌الدین ربانی، حاجی قدیر و جنرال رازق نه تنها در تاریخ معاصر حضور دارند، بلکه یک تعدادشان قهرمان و سپهسالار به حساب می‌آیند. در مقابل شخصیت‌های ژرف‌تر، تاثیرگذارتر، کارزماتیک‌تر و یا مدبرتر در تاریخ معاصر مانند نورمحمد تره‌کی، محمدموسا شفیق، ببرک کارمل، محمدامین واکمن، حفیظ‌الله امین، غلام دستگیر پنجشیری، عبدالرحیم هاتف، جنرال جمعه اسک و دیگران آرام‌آرام به فراموشی سپرده شده‌اند. ممکن کسی استدلال کند که ماندگاری در تاریخ معاصر و قدیم نتیجه تاثیر این شخصیت‌ها در زنده‌گی مردم و نقش‌شان در حوادث است نه کم و نه بیش. این استدلال در بسیاری مثال‌هایی که ارایه شد، صدق نمی‌کند. تأثیری که نورمحمد تره‌کی و ببرک کارمل در روند تغییر تفکر اجتماعی در افغانستان ولو در دو سطح مقابل و متفاوت داشتند، این تاثیر را شهرهای این دوران مانند مسعود و داکتر نجیب نداشتند. یا تأثیری را که عبدالرحمان لودین و غلام صدیق چرخ‌ی در حوادث قبل و بعد از استقلال داشتند، بیش‌تر از تاثیر سیاسی و اجتماعی نادر خان و عزیز خان بود. این تقابل تاثیر سیاسی و اجتماعی از انعکاس شخصیت اجتماعی قهرمانان در تمام برهه‌های تاریخ افغانستان و جهان به چشم می‌خورد.

حوادث تاریخی نیز با سرنوشت مشابه دچارند. حادثه‌هایی که باید بسیار مهم باشند و ثبت

تیم ملی رگبی افغانستان در دومین دیدار در رقابت‌های آسیایی چین در برابر تیم امارات متحده عربی با نتیجه ۳۱ بر ۵ شکست خورد. دیدار این دو تیم روز یکشنبه، ۲ میزان، برگزار شد. این دومین شکست این تیم در این رقابت‌ها به حساب می‌آید. در دیدار نخست، افغانستان با نتیجه پنجاه و دو بر صفر شکست مغلوب تیم ملی رگبی چین شده بود. قرار است این تیم در سومین دیدار در مصاف تیم نیپال برود.

اوکراین از کشته شدن نه نظامی به شمول دو جنرال روسیه در کریمه خبر داد

کشته شده است. تصاویر منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی دود غلیظ ناشی از انفجار در این ساختمان در شهر سواستوپول واقع در شبه جزیره کریمه را نشان می‌دهد. میخائیل رازوژایف، فرماندار منصوب روسیه در سواستوپول، گفت کسی در خارج از این ساختمان آسیب ندیده است، اما در مورد سایر تلفات احتمالی این حمله اظهار نظر نکرد. شهر سواستوپول پایگاه اصلی ناوگان روسیه در دریای سیاه است.

زاپوریژیا و تسکوف فرمانده ۲۰۰ نیروی ساحلی ناوگان شمالی نیروی دریایی روسیه است. منابع روز شنبه گزارش‌ها درباره مرگ ویکتور سوکولوف، فرمانده ناوگان دریای سیاه فدراسیون روسیه را تأیید نکردند و گفتند که بررسی‌های بیشتر درباره تلفات واقعی ادامه دارد. وزارت دفاع روسیه روز جمعه مدعی شده بود که در حمله موشکی اوکراین به مقر فرماندهی ناوگان دریای سیاه روسیه در شبه جزیره کریمه تنها یک نیروی نظامی

یک روز پس از هدف قرار گرفتن مقر فرماندهی ناوگان دریای سیاه روسیه در شبه جزیره کریمه، اوکراین از کشته و زخمی شدن چندین نظامی روسیه به شمول دو مقام نظامی بلندپایه آن کشور خبر داده است. برنیاد گزارش‌های نشر شده، نیروهای ویژه اوکراین، روز شنبه، ۲۳ سپتامبر، مدعی شدند که طبق ارزیابی‌ها در حمله روز جمعه آنان، ۹ نظامی کشته و ۱۶ تن دیگر زخمی شده‌اند. به گفته آنان، وضعیت صحنه سرهنگ الکساندر رومانچوک «بسیار وخیم» است و سپهبد اولگ تسکوف نیز بی‌هوش است. رومانچوک فرمانده گروهی از نیروهای روسی در منطقه

پرواز هواپیماهای فرانسه در حریم هوایی نیجر ممنوع شد

به گزارش رسانه‌های بین‌المللی، شورای نظامی نیجر پرواز هواپیماهای فرانسه بر فراز حریم هوایی این کشور را ممنوع کرده است. فرانس پرس، یکشنبه شب، ۲۴ سپتامبر، گزارش داده که اداره هوانوردی نیجر پرواز هواپیماهای فرانسوی در این کشور را ممنوع و از ورود آنها به حریم هوایی خود جلوگیری کرده است. پیشتر دادگاهی در نیجر براساس درخواست شورای نظامی که اکنون قدرت را به دست دارد، حکم اخراج سیلوین اتی، سفیر فرانسه از این کشور را صادر کرده بود.

ارتش نیجر به تازه‌گی از مقام‌های فرانسوی خواسته تا کشور را ترک کنند، اما پاریس به دلیل این که حکومت نظامیان در نیجر فاقد مشروعیت است، با این درخواست موافق نکرده است. براساس اطلاعات، پاریس احتمالاً بخشی از نیروهای فرانسوی در نیجر را در پی تنش‌های دیپلماتیک بین دو کشور اخراج کند. خبرگزاری فرانس پرس به نقل از منابع خود گزارش داده که به دلیل بن‌بست سیاسی بین پاریس و نیامی، احتمالاً بخشی از نیروها و تجهیزات خود را از نیجر که به هدف مبارزه با تروریسم مستقر هستند، بیرون کند. این در حالی است که نیروهای گارد ریاست جمهوری نیجر، حدود دو ماه پیش محمد بازوم، رئیس جمهور این کشور را بازداشت و سپس برکنار کرده‌اند. چند روز پس از برکناری بازوم، کودتاچیان در نیجر جنرال عبدالرحمان چیانی را به عنوان رئیس شورای انتقالی این کشور منصوب کرده‌اند.

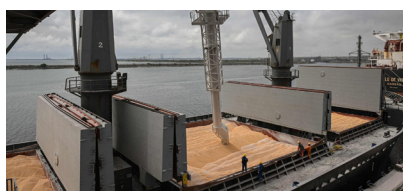
رهبر کوریای شمالی: برقراری روابط نزدیک با مسکو حق طبیعی ما است

به کوریای جنوبی است. در بیانیه‌ای که خبرگزاری رسمی کوریای شمالی آن را منتشر کرده، پیونگ یانگ اظهارات یون را تهمت خوانده است. در این بیانیه آمده است: «رئیس جمهور کوریای جنوبی بلندگوی امریکا است.» این در حالی است که کیم جونگ اون، رهبر کوریای شمالی، اخیراً به روسیه سفر کرد و ضمن دیدار با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، توافقات را نیز با مسکو به امضا رساند. متحدان غربی اوکراین مدعی هستند که پیونگ یانگ در حال کمک تسلیحاتی و موشکی به مسکو به هدف جنگ با کی‌یف است، ادعایی که همواره از سوی کوریای شمالی رد شده است.

کیم جونگ اون، رهبر کوریای شمالی، پس از انتقاد یون سوک یئول، رئیس جمهور کوریای جنوبی، مبنی بر سفرش به مسکو می‌گوید که تأمین روابط با روسیه، حق طبیعی پیونگ یانگ است. به گزارش رویترز، دولت کوریای شمالی روز دوشنبه، ۲۵ سپتامبر، به انتقادات رئیس جمهور کوریای جنوبی از سفر کیم جونگ اون به روسیه پاسخ داده و تأکید کرده که برقراری روابط نزدیک با مسکو یک حق طبیعی و عادی برای همسایه‌گان است. یون سوک یئول، در سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل گفته بود که اگر روسیه در ازای کمک به مسکو در جنگ با اوکراین به برنامه‌های تسلیحاتی و نظامی کوریای شمالی کمک کند، این یک تهدید مستقیم

دومین محموله گندم اوکراین از طریق دریای سیاه وارد استانبول شد

این دومین کشتی حامل محموله غلات اوکراین است که به ابتکار کی‌یف برای دور زدن محاصره بنادر این کشور از سوی روسیه، از یک بندر دریایی دیگر در امتداد سواحل غربی دریای سیاه برای استفاده می‌کند. مسکو ماه جنوری گذشته از توافق‌نامه بین‌المللی امضا شده در سال گذشته که هدف از آن تضمین صادرات محصولات کشاورزی اوکراین از طریق دریای سیاه بود، کنار کشید.

دومین کشتی حامل گندم تولید شده در اوکراین به رغم پایان یافتن توافق کی‌یف و مسکو بر سر صادرات غلات این کشور وارد آب‌های ترکیه شد. برنیاد گزارش خبرگزاری فرانسه، این کشتی بامداد یکشنبه، ۲۴ سپتامبر، وارد استانبول شده است. این محموله در حالی از طریق دریای سیاه می‌شود که مسکو در پی تن ندادن به تمدید توافق‌نامه صادرات غلات، تهدید کرده بود که کشتی‌های ورودی به بنادر اوکراین و یا خروجی از بنادر این کشور را مورد حمله قرار خواهد داد. براساس این گزارش، کشتی فلهبر «آرویات» با پرچم پالانو که روز جمعه گذشته گندم تولیدی اوکراین را از بندری در نزدیکی اودسا بارگیری کرده بود امروز (یکشنبه، ۲۴ سپتامبر) وارد آب‌های ساحلی استانبول شد.

وزیر دفاع ایتالیا: سیاست‌های آلمان در قبال پناهجویان برای ما مشکل ایجاد می‌کند

می‌کند و دولت ایتالیا به مبارزه با قاچاقچیان انسان متعهد می‌ماند. دولت کنونی ایتالیا موضع سختگیرانه‌ای علیه مهاجرت‌های غیرقانونی دارد. آخرین داده‌های وزارت امور داخله ایتالیا نشان می‌دهد که بیش از ۱۳۲ هزار پناهجوی غیرقانونی در سال روان میلادی با قایق خود را به ایتالیا رسانده‌اند، در حالی که این رقم در مدت مشابه سال ۲۰۲۲ حدود ۶۹ هزار تن بوده است.

این در حالی است که روز گذشته پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان گفته بود که پناهجویان واقعیت عصر کنونی هستند و همراه آنان باید به عنوان «مهاجم» رفتار نشود. بحران مهاجرت غیرقانونی از موضوع‌های مشکل‌ساز سال‌های اخیر در اتحادیه اروپا بوده است.

گیدو کروسو، وزیر دفاع ایتالیا گفته است که سیاست‌های آلمان برای تأمین مالی موسسه‌های خیریه در جهت کمک به پناهجویان در دریای مدیترانه، مشکلاتی را برای کشورش ایجاد می‌کند. به گزارش یورو نیوز، کروسو روز یکشنبه، ۲۴ سپتامبر، گفته است که رم این اقدام آلمان را «خیلی جدی» فرض